

ತೋಗರಿ (ಟಿ.ಟಿ.ಬಿ.-7, ಬಿ.ಆರ್.ಜಿ.-1, ಬಿ.ಆರ್.ಜಿ.-2, ಬಿ.ಆರ್.ಜಿ.-5)ಯನ್ನು 90 x 22.5 ಸೆ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ, ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅವರೆ (ಹೆಚ್.ಎ.-4) ಅಥವಾ ಅಲಸಂದೆ (ಐ.ಟಿ.38956-1)ಯನ್ನು 1:1 ರ ಅನುಪಾತದ ಅಂತರಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

3) ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ :

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಬಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬದು, ಬಿತ್ತನೆ, ದೋಣಿಸಾಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೊರಹರಿವನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಳಸಲು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.

4) ಸುಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಅಳವಡಿಕೆ

ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅಗತ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಅ) ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಆರಂಭ ತಡವಾದಾಗ :

- ನಾಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಬೆಳೆ (ರಾಗಿ/ತೋಗರಿ/ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ)ಗಳನ್ನು 10-15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಸಿಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವುದು ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಾಟಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಒಣ ಬಿತ್ತನೆ : ತಡವಾದ ಮುಂಗಾರಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ 8-10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ (ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 7.5 ಕೆ.ಜಿ.) ಮತ್ತು ಹರಳನ್ನು ಒಣ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆ) ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ :

- ಸಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿ ಕೊಡುವುದು.

ಇ) ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಾಗ :

- ಸಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿ ಕೊಡುವುದು.
- ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮೇವಿಗಾಗಿ (ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಹುರುಳಿ) ಅಥವಾ ತರಕಾರಿಗಾಗಿ (ತೋಗರಿ, ಅವರೆ, ಅಲಸಂದೆ) ಕಟಾವು ಮಾಡುವುದು.

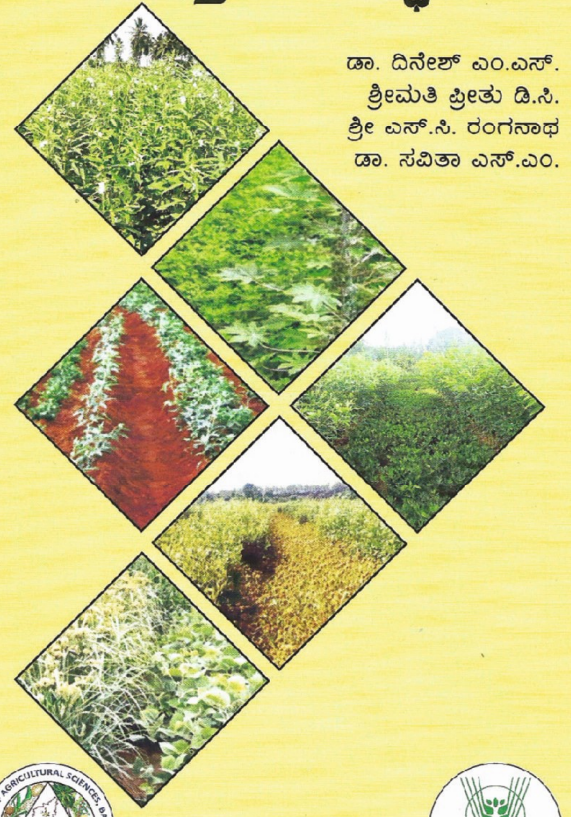
5) ಪರ್ಯಾಯ ಭೂಬಳಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು :

ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಪರ್ಯಾಯ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಕೃಷಿ-ತೋಟಗಾರಿಕೆ (ಮಾವು, ಸಪೋಟ, ಸೀಬೆ, ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿ, ಸೀತಾಫಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳೊಂದಿಗೆ), ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ (ನೇರಳೆ, ಹುಣಸೆ, ಕಿರುಬೇವು, ಹಿಪ್ಪೆ, ಬೇವು, ಹೊಂಗೆ, ಸರ್ಪ, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಕ್, ಸಿಮರೂಬ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರಾಗಿ, ತೋಗರಿ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ, ಅವರೆ, ಹುರುಳಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ), ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ನೇಪಿಯರ್ ಹುಲ್ಲು ಅಥವಾ ಮರಗಳಾದ ಹೆಬ್ಬೇವು, ಡಾಲ್‌ಬರ್ಜಿಯಾ, ದಶರಥ ಹುಲ್ಲು, ಜಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶವಾರು ಸೂಕ್ತ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು

1. ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸುಸ್ಥಿರ ಭೂಬಳಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ರೈತರ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದು.
2. ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಲು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಗಳ ಮುಂಚೂಣಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ರೈತರ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.
3. ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.
4. ನೂತನ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸೂಕ್ತ ವಿಸ್ತರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
5. ರೈತರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ, ಕಸಿಗಿಡಗಳು, ಜಾನುವಾರು ತಳಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
6. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ, ಖಾಸಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

ಲಾಭದಾಯಕ ಐಸಿಐ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ಡಾ. ದಿನೇಶ್ ಎಂ.ಎಸ್.
ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೀತು ಡಿ.ಸಿ.
ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಸಿ. ರಂಗನಾಥ
ಡಾ. ಸವಿತಾ ಎಸ್.ಎಂ.

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಐ.ಸಿ.ವಿ.ಆರ್-ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ
ಚಂದೂರಾಯನಹಳ್ಳಿ, ಕಲ್ಯಾಣೋಪ್ಲಕ್ಷ
ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ-562120
ದೂರವಾಣಿ: 080-29899388

ಲಾಭದಾಯಕ ಋಷಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 300 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 150 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವು ವಾರ್ಷಿಕ 450 ರಿಂದ 750 ಮಿ.ಮೀ. ಮಳೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಋಷಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಋಷಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿರ ಮಳೆ, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮ, ಅಸ್ಥಿರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಋಷಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಇಂತಹ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಋಷಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಲಾಭಗಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ?

ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಒಳನಾಡಿನ ಋಷಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು

1) ಮಳೆಯ ತೀವ್ರತೆ ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ :

• ಪೂರ್ವ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ, ಹೂವಾಗುವ ಹಂತ (60-65 ನೇಯ ದಿವಸ) ದಲ್ಲಿ ಹಸಿರಲೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬಿತ್ತುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಪಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸ ಬಹುದು.

• ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಮೇವಿನ ಸಚ್ಚೆಯನ್ನು ಮೇ-ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಕಟಾವಾದ ನಂತರ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ (ಸಮೃದ್ಧಿ) ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

• ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ (10 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ + 50:40:25 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಸಾರಂ:ಪೂ) ಬಳಸಿ ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

• ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಅಲಸಂದೆ (ಐಟಿ38956-1) ಯನ್ನು ಪೂರ್ವ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ (ಮೇ-ಜೂನ್) ಬಿತ್ತಿ ಕಟಾವಾದ ನಂತರ ಎರಡನೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ರಾಗಿ (ಜಿ.ಪಿ.ಯು.-28, ಜಿ.ಪಿ.ಂಝ.-48, ಜಿ.ಪಿ.ಂಝ.-66) ಅನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಅಥವಾ ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

2) ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ, ತಳಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರಬೆಳೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು :

ಆ) ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ:

ಮಳೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅವಧಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ-1: ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ತಿಂಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆಗಳು

ಬಿತ್ತನೆ ತಿಂಗಳು	ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಬೆಳೆಗಳು
ಮೇ	ಎಳ್ಳು, ಅಲಸಂದೆ, ತೊಗರಿ, ಹರಳು, ಜೋಳ
ಜೂನ್	ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ಹರಳು, ರಾಗಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ
ಜುಲೈ	ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ರಾಗಿ, ಅವರೆ, ಹರಳು, ಕಾಳಿನ ದಂಟು
ಆಗಸ್ಟ್	ರಾಗಿ, ಕಾಳಿನ ದಂಟು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಅಲಸಂದೆ, ಅವರೆ, ನವಣೆ, ಹಾರಕ, ಸಾಮೆ, ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಅಲಸಂದೆ, ಹುರುಳಿ, ನಾಟಿ ರಾಗಿ, ನವಣೆ, ಅವರೆ, ಹಾರಕ, ಸಾಮೆ

ಆ) ತಳಿ ಆಯ್ಕೆ

ಬಿತ್ತನೆ ಅವಧಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ತಳಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ತಳಿಯಾದ ಎಂ.ಆರ್.-1, ಎಂ.ಆರ್.-6 ಅನ್ನು ಮುಂಗಾರು (ಜುಲೈ) ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ತಳಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯು.-28 ಅನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾದಲ್ಲಿ (ಜುಲೈ ಕೊನೆ), ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತಳಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯು.-48, ಜಿ.ಪಿ.ಯು.-66 ಅನ್ನು ತಡವಾದಲ್ಲಿ (ಆಗಸ್ಟ್) ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಬಿತ್ತನೆ ತಡವಾದಂತೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತಳಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಡವಾದ ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಅಲಸಂದೆಯಲ್ಲಿ ಐ.ಟಿ.38956-1 ತಳಿ ಮತ್ತು ಹುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಜಿ.-9 ತಳಿ ಸೂಕ್ತ.

ಇ) ಅಂತರಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ

ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬೆಳೆ ವಿಫಲವಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಲು ಸಹಕಾರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತರಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2: ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಒಣಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಂತರಬೆಳೆಗಳು ಇಂತಿವೆ.

ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ	ಅಂತರ ಬೆಳೆ	ಸಾಲುಗಳ ಅನುಪಾತ
ಮೇ	ಎಳ್ಳು + ತೊಗರಿ	10:2 ಅಥವಾ 3:1
ಮೇ-ಜೂನ್	ತೊಗರಿ + ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	1:1
	ತೊಗರಿ + ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಅಲಸಂದೆ	1:2
	ಜೋಳ + ತೊಗರಿ	2:1
	ಹರಳು + ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು / ರಾಗಿ	3:1
ಜೂನ್	ಶೇಂಗಾ + ಹರಳು	8:1
ಜೂನ್-ಜುಲೈ	ರಾಗಿ + ತೊಗರಿ	10:2 ಅಥವಾ 8:2
	ಶೇಂಗಾ + ತೊಗರಿ	8:2
ಜೂನ್-ಜುಲೈ	ರಾಗಿ + ಅವರೆ	8:1 ಅಥವಾ 10:1
ಜೂನ್-ಆಗಸ್ಟ್	ರಾಗಿ + ಸೋಯಿ ಅವರೆ	4:1
ಆಗಸ್ಟ್ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಹುರುಳಿ + ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು	8:2

ಶೇಂಗಾ + ಹರಳು

ರಾಗಿ + ತೊಗರಿ

ಶೇಂಗಾ + ತೊಗರಿ

ರಾಗಿ + ಅವರೆ

